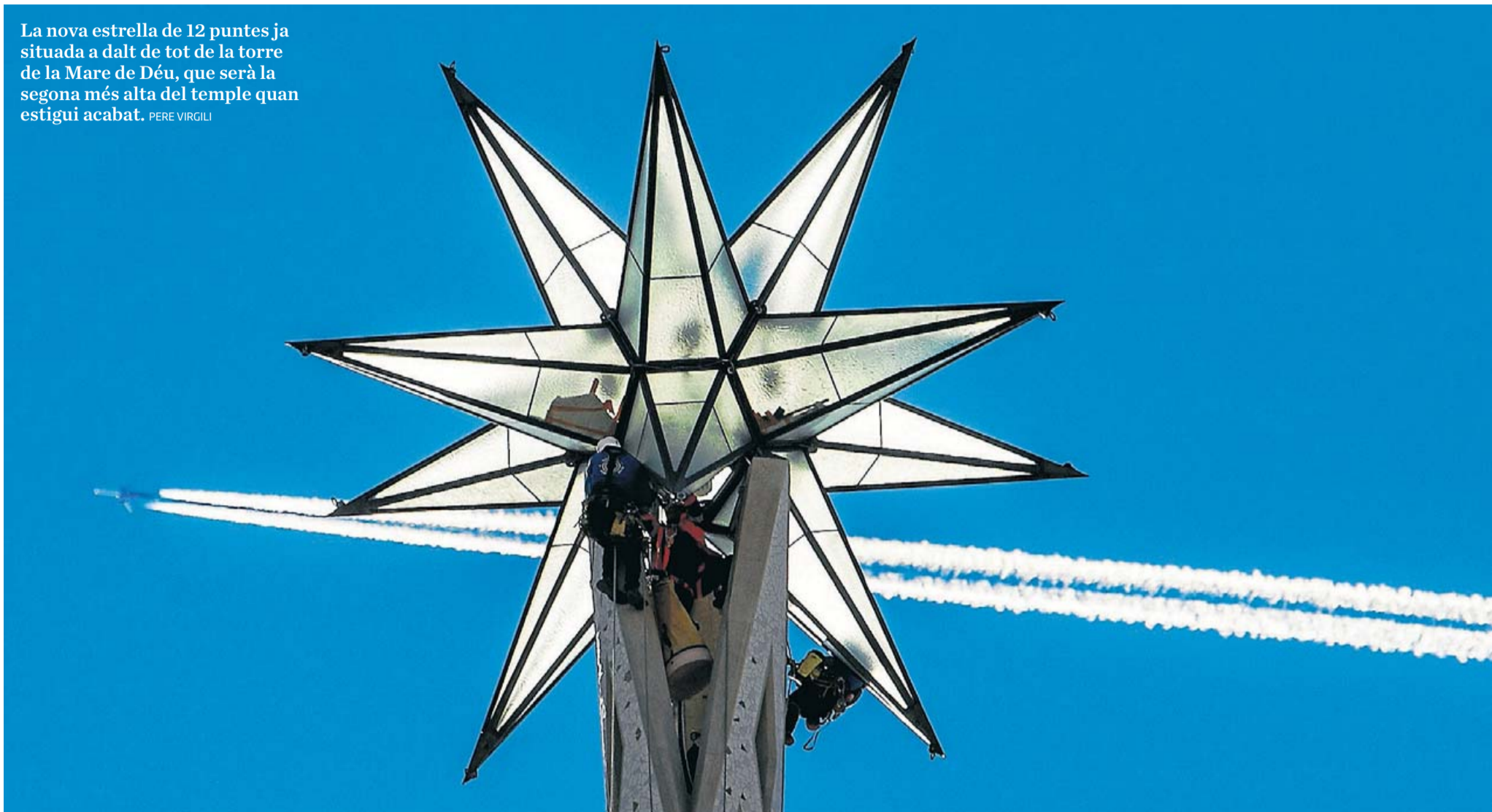

Societat

BARCELONA

La nova estrella de 12 puntes ja situada a dalt de tot de la torre de la Mare de Déu, que serà la segona més alta del temple quan estigui acabat. PERE VIRGLI

La Sagrada Família: el debat estrella de Barcelona

Cada pas encén debats sobre la fidelitat al projecte de Gaudí i atemoreix els veïns afectats pels enderroc

MARIA ORTEGA
BARCELONA

“És impressionant”, diuen la Maite i el Joan des d’un dels quioscos de premsa al peu de la Sagrada Família. El nou estel –que s’ha d’il·luminar a partir de dimecres–, com cadascun dels passos que han anat fent les obres del temple, els sembla “magnífic”, tot i que es reconeixen parcials. Com en el joc infantil que consisteix en cridar si és bavor o estribord “qui guanya, qui guanya”, ells tenen clar que qui guanya és la façana del Naixement, que és la que els queda darrere del quiosc i que no genera la polèmica que genera la de la Glòria, on la junta constructora projecta una gran escalinata i un accés diàfan que suposaria enderrocs en dues illes de cases, entre els carrers Mallorca i Aragó, perquè la Sagrada Família sigui visible des de la Diagonal.

Un punt en etern debat que, just abans de la pandèmia i quan es tre-

ballava amb la idea de tenir el temple acabat el 2026, va portar l’Ajuntament –per fi– a moure peça i convocar un procés de discussió amb totes les parts. El covid el va dinamitar, i des de la primera trobada, el març del 2020, que no s’ha tornat a convocar, tot i que la tinent d’alcaldia d’Urbanisme, Janet Sanz, defensa que es vol deixar el projecte urbanístic enllestit durant aquest mandat.

“No lliga gaire amb la resta, no?”, qüestiona, uns metres més enllà del quiosc, l’Encarnación, que ve de Madrid i vol valorar en primera persona una de les protagonistes de la setmana de l’actualitat barcelonina: l’estrella de dotze puntes a dalt de tot de la torre de la Mare de Déu. Cada nou pas en les obres de la Sagrada Família, com ara la culminació de la que serà la seva segona torre més alta, reobre discussions recurrents a la ciutat sobre fins a quin punt les obres que es fan ara concorden amb el projecte original de Gaudí i sobre la necessitat o no d’acabar el projec-

Creixement
Els veïns
urgeixen a
reprendre el
debat de com
afectaran les
obres al barri

te i enderrocar el miler de pisos afectats.

Aquesta qüestió divideix des de fa anys els arquitectes, amb veus com la de l’acabat de traspasar Oriol Bohigas, que ja als anys 60 es va significar contra la continuació de les obres, o la d’Enric Massip, que durant el mandat de Xavier Trias va elaborar una proposta que projectava l’escalinata, obria l’espai central dels carrers de davant de la façana però reduïa fins als 150 el nombre d’habitatges a demolir. I reallotjava els afectats entre les mateixes illes i el solar d’Agbar –adquirit pel temple ja el 2019.

Una escalinata translúcida

“La nostra proposta era que l’escalinata fos més espai públic que temple i que fos translúcida per no empitjorar les condicions del carrer Mallorca”, diu Massip, que no amaga que tindria moltes ganes de tirar endavant el projecte però que des del 2014, amb el canvi de color a l’Ajuntament, hi ha hagut, diu,

“molta covardia”. Una qüestió que atribueix més a condicionants socials que no pas a legals o econòmics –el projecte que es movia llavors preveia que els reallotjaments es fessin a cost zero per als veïns, amb un fons social sorgit de l’augment de les tarifes de la Sagrada Família–. Vicente Guallart, que era l’arquitecte en cap de la ciutat quan es valorava la proposta de Massip, reitera que la Sagrada Família s’ha d’acabar: “Soc partidari de fer el millor projecte possible. Fer el millor que sapiguem fer la nostra generació”. ¿Sobre els enderroc? Demana fer prevaler “l’interès general” de la ciutat i reallotjar els veïns amb bones condicions.

Durant aquests últims anys, la polèmica al voltant de les obres ha ressorgit en moment puntuals, com quan qui era regidor d’Arquitectura pel PSC, Daniel Mòdol, la va comparar amb una “mona de Pasqua gegant” i va assegurar que era una “pseudoobra de Gaudí”. Ara Mòdol

MÉS DESCOMPTES AL COMERÇ LOCAL

La iniciativa dels Bonus Consum de Barcelona per ajudar el comerç local creix, i a partir del 20 de desembre la ciutadania es podrà descarregar més descomptes de 10 euros per gastar al comerç local.

UN MORT I UN FERIT EN UN FOC EN UNA FUSTERIA

Una persona va morir ahir i una altra va resultar ferida greu després que es produís una explosió i un incendi en una fusteria a Castellcir, al Moianès. La víctima vivia a sobre del local i va morir per la inhalació del fum.

apunta que l'obra "acumula una gran quantitat d'intervencions en diferents etapes que han generat una superposició de llenguatges" i que l'estrella hi introdueix encara un nou vessant: la llum.

La llum també inquieta l'arquitecte Juli Capella, partidari de completar les obres –deixant clar quina part és de Gaudí i quina no– però no d'enderrocar cases de veïns –“Ara no se'ls pot fer fora, les persones van abans que les pedres”–. “No calia posar una fita il·luminada. Ara diuen que només serà llum blanca, però qui sap si més endavant farà colorins o pampallugues”, diu.

Alerta veïnal

En nom del Col·legi d'Arquitectes (COAC), Sandra Bestraten, presidenta de la demarcació de Barcelona, insta a reprendre el debat engecat sobre els entorns del temple com més aviat millor i a respectar la feina de l'equip actual d'arquitectes i de tots els que han treballat en l'obra: “És el moment d'entomar-ho. Ho hem d'abordar perquè els veïns puguin estar orgullosos de viure al costat del monument i no ho pateixin com un problema”. També l'associació de veïns ha adreçat un ultimàtum al consistori perquè convoqui els grups de treball. Consideren “immoral” que les obres avancin sense donar resposta a les inquietuds veïnals i demanen aturar els treballs fins a reprendre el debat.

“A nosaltres l'estel ni ens ve ni ens va, el que volem és atacar el problema

de turisme massiu”, denuncia el president de l'entitat, Joan Itxaso, alertat per les declaracions del temple, que confia recuperar els volums de visitants prepanidèmia a principis del 2024: 4,5 milions de visitants a l'any. La pressió a l'entorn és molt més alta, perquè s'estima que hi ha 13,5 milions de persones que visiten la Sagrada Família des de fora. El compromís del govern municipal és convocar de nou la comissió de seguiment abans que acabi l'any, segons va apuntar al novembre la responsable d'Urbanisme en comissió.

“És un error i un horror”, diu Salvador Barroso, portaveu de la

Afluència
La Sagrada Família confia recuperar el 2024 els 4,5 milions de visites anuals

plataforma d'afectats. Es refereix en concret a la col·locació de l'estel lluminós a 138 metres d'alçada i, per extensió, a tot el projecte constructiu de la Sagrada Família, que, si es culmina com està previst, implica l'enderroc del seu bloc de cases. Aquests veïns ja han recorregut per la via contenciosa administrativa el pla especial que l'Ajuntament va aprovar el 2019 quan es va concedir al temple la llicència d'obres que no havia tingut mai, la mateixa llicència i l'informe de la Generalitat donant el vistiplau al projecte. Ho recorren perquè entenen que és el primer

pas per fer l'escalinata de la polèmica i perquè insisteixen que aquest element no forma part del projecte de Gaudí.

I ho argumenten, sobretot, agafant-se a un informe de la comissió de patrimoni històric artístic del ministeri d'Educació i Ciència, que, el 1975, al ser consultat per l'Ajuntament de Barcelona sobre la conveniència de suspendre o no la llicència, va permetre aixecar el bloc de pisos de Núñez y Navarro en aquest emplaçament del carrer Mallorca –que el 1976 va quedar qualificat de zona verda–. L'escrit defensava que no hi havia cap projecte de Gaudí sobre aquesta escalinata i que aquesta va ser dibuixada pels seus ajudants per primer cop el 1906, vint-i-quatre anys després que comencessin les obres del temple. I avalava l'edificació del bloc de pisos just davant de la façana de la Glòria.

Entrada elevada

Tot i que el govern municipal va remarcar en el moment d'aprovar el pla especial que aquesta part de l'obra quedava fora de la discussió, el projecte aprovat sí que inclou la possible construcció d'una volada davant de la façana de la Glòria d'un màxim de 57 metres de llarg i cinc d'ample –la mateixa amplada que la vorera–, per arribar fins a la porta d'accés al temple, que està elevada i que els veïns veuen ja com el “primer pas” per autoritzar l'escalinata i avançar amb els enderrocs. Una espasa de Dàmocles. ■

L'encesa de la torre de la Mare de Déu serà progressiva i s'avaluarà després de festes

L'encesa oficial de l'estel de vidre texturat que corona la torre de Maria es farà dimecres, dia de la Immaculada Concepció, al vespre. El temple, però, ha previst una il·luminació progressiva que avançarà, de manera simbòlica, amb l'impuls de tothom que entri a la web Estel.sagradafamilia.org i encengui el seu punt de llum. Ahir ja es va encendre la base de la torre i demà serà el moment del fust. L'estel s'il·lumina amb un focus de llum blanca a l'interior de cadascun dels dotze braços que el conformen. I, de moment, té autorització per funcionar amb el mateix horari que el conjunt de la il·lu-

minació nadalenca de la ciutat. La comissió mixta de protecció del paisatge urbà va emetre un informe favorable a la sol·licitud de la junta constructora per encendre la torre i l'estel fins al 9 de gener. Passat aquest període, serà necessari aprovar un projecte global d'il·luminació que fixi les noves condicions.

El que també han requerit les obres ha sigut una autorització de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria (AESA), que va verificar que ni el conjunt d'actuacions projectades al temple ni les grues no posen en risc la seguretat de les operacions aèries.